

אוניברסיטת בר אילן
בית הספר למינהל עסקים
לימודי מוסמכים במינהל עסקים – המגמה לניהול ולהתנהגות ארגונית

שם הקורס ומספרו: עקרונות הניהול (70-951)
המרצה: ד"ר גרשון גילת (E. mail: ggilat@zahav.net.il)

ההקשר:

בשנת 1997, בכנס של האקדמיה הבריטית לניהול, הביע Sumantra Ghoshal את חששו כי הניהול כדיסציפלינה נמצא בסכנה של אבדן הלגיטימיות, עקב ריבוי האופנות והשיגעונות בהן הוא נשטף.

חשוב שלמנהלים במאה העשרים תהיה היכולת להעריך תפיסות שונות (לעיתים מנוגדות) על המבנה, התפעול והניהול של ארגונים ולהבין את קשרי הגומלין בין האנשים העובדים באותם ארגונים.

קורס זה נותן לסטודנט הזדמנות להיחשף לתיאוריות ולגישות ניהוליות קלאסיות ובמקביל גם לתיאוריות ולגישות עדכניות, לבחון אותן בגישה ביקורתית ולהעריך את הרלוונטיות שלהם למנהל העכשווי.

מתוך התיאוריות שילמדו נגזר פרקטיקות יישומיות ונעמיד כלים שיתמכו בעבודת המנהל, בסביבת העבודה בה הוא פועל.

מצופה שכל זה יעודד מודעות ורגישות גבוהים יותר לפקטורים הארגוניים ולתהליכים ניהוליים המשפיעים על ההתנהגות והביצועים של הפרט בארגון ושל הארגון.

נושאי הלימוד:

התפתחות הפרופסיה הניהולית וגישות ניהוליות:

- ✓ הרקע להתפתחות הניהול כפרופסיה.
- ✓ גישות ניהוליות – הגישות הרציונאליות.
- ✓ גישות ניהוליות – גישת יחסי האנוש.
- ✓ גישות ניהוליות – גישות מודרניות.

גישות להנעת עובדים:

- ✓ תיאוריות צרכים.
- ✓ תיאוריות תהליך.
- ✓ הצבת מטרות כגישה להנעת עובדים.
- ✓ תגמול עובדים ומנהלים (פרק יישומי).

סגנונות ניהול ומנהיגות:

- ✓ סגנונות ניהול.
- ✓ מנהיגות.

עיקרי הניהול ותפקידי המנהל:

- ✓ תפקידי המנהל
- ✓ תכנון (חשיבות, מטרות וטכניקות)
- ✓ ארגון (מבנים ארגוניים: טיפולוגיה, יתרונות וחסרונות והתאמת מבנה ארגוני לארגון)
- ✓ "פיקוד"
- ✓ תיאום (תקשורת בארגונים)
- ✓ פיקוח ובקרה.

גמישות ניהולית:

- ✓ חשיבותה של הגמישות הניהולית.
- ✓ דרכים להשגת גמישות ניהולית.
- ✓ הקשר שבין מידת הגמישות הנדרשת לסביבה בה פועל הארגון.
- ✓ החוזה הפסיכולוגי.

אתיקה ואחריות תאגידית:

- ✓ תחומי האחריות של התאגיד.
- ✓ אתיקה בארגונים.
- ✓ תרומה לקהילה ועסקים.

פיתוח צוותי עבודה וצוותי עבודה בניהול עצמי:

- ✓ חשיבותה של עבודת צוות.
- ✓ טיפוסים של עבודת צוות.
- ✓ מסגרת לאפקטיביות הצוות.
- ✓ זיהוי סיבות לביצועים מופחתים של צוותים.

שיטת הלימוד:

כדי לעמוד בתוצרי הלימוד, הלימודים בקורס זה יישלבו מספר שיטות לימוד: חומר תיאורטי שיועבר במסגרת השעורים, דיונים וניתוחי אירוע ולמידה עצמית של הסטודנטים (במסגרת המטלה הקבוצתית שבה יהיה על הסטודנטים לקרוא ולחקור נושא בכוחות עצמם).

ההערכה:

ההערכה בקורס זה תתבסס על:

מבחן.

מטלה קבוצתית (פרוט מצורף במוסף א')

הציון הסופי יקבע כשקלול המבחן והמטלה הקבוצתית.

רשימת קריאות

תינתן בתחילת הקורס.

בהצלחה

ג'ושע ג.

לוט: מוסף א' - מטלה בקורס עקרונות הניהול